

KAUSIKONSERTTI

Nostalgian viemää

A woman with long brown hair, wearing a white long-sleeved top, is seated in a field of tall grass. She is holding a red cello and looking off to the side. The background is a warm, golden sunset sky.

OULU
SINFONIA

Torstai 14.11.2024 klo 19.00
Madetojan sali

Rumon Gamba kapellimestari
Luka Coetzee sello
Oulu Sinfonia

Käsiohjelma 3 €

Ohjelma

Rumon Gamba kapellimestari
Luka Coetzee sello
Oulu Sinfonia

Ruth Gipps (1921–1999):
Cringlemere Gardens, Impression for String Orchestra op. 39 (1952)

Edward Elgar (1857–1934):
Sellokonsertto e-molli op. 85 (1919)

I Adagio; Moderato
II Lento; Allegro molto
III Adagio
IV Allegro; Moderato; Allegro, ma non troppo;
Poco più lento; Adagio

Johannes Brahms (1833–1897):
Sinfonia nro 2 D-duuri op. 73 (1877)

I Allegro non troppo
II Adagio non troppo
III Allegretto grazioso (quasi andantino) - Presto ma non assai
IV Allegro con spirito

Kesto noin 2 h (sis. väliajan)

Varaslähtö Ravintola Preludissa klo 18.30.
Keskustelu illan konsertista.

Ruth Gipps on Suomessa tuntematon säveltäjä, jonka asema kotimaassaan Isossa-Britanniasakaan ei ole ollut helppo. Monipuolisessa muusikossa kun oli vain yksi vika: hän oli nainen. Gipps oli lapsilahjakkuus, joka ylsi instrumentalistina solistitasolle niin pianon kuin oboen soittajana. Tämä rooli sopikin nuorelle naiselle oikein hyvin. Mutta kun Gipps joutui luopumaan solistuurasta käsivamman tähden 33-vuotiaana ja ryhtyi kapellimestariksi ja aiempaa aktiivisemmin säveltäjäksi, hän joutui kohtaamaan vaikeuksia. Satunnaisia keikkoja kuriositeettikapellimestarille kyllä annettiin armollisesti silloin tällöin, mutta vakinaiseen virkaan esimerkiksi Birminghamin orkesterin ylikapellimestariksi otettiin mieluummin Gippsin assistenttina toiminut kokematon mies kuin pätevä nainen. Selitys oli tyhjentävä: ”Ajatus naisesta kapellimestarina on sopimaton ja säädytön”.

Säveltäjänä Gipps joutui taistelemaan saadakseen musiikkiaan konsertteihin, ja mieskriitikoilta herui parhaimmillaankin vain ylimielistä sympatiaksi verhoitua vähättelyä. Opettajaksi nainen toki sopi, ja niin Gipps toimi maansa arvostetuim-

missa yliopistoissa sävellyksen opettajana. Myöhemmin Gipps alkoi voimakkaasti tukea nuoria muusikoita ja säveltäjiä muun muassa perustamalla heitä ja heidän musiikkiaan varten oman orkesterin, eikä hänen toimintansa eräänlaisena impressaarina ollut vailla merkitystä.

2000-luvulla Gippsin musiikkia on alettu jälleen soittaa. Tyyllisesti hän on peribritti ja jatkaa vahvasti opettajansa **Ralph Vaughan Williamsin** linjalla **William Waltonin** ja **Benjamin Brittenin** jalanjäljissä. Musiikki on melodista, soinniltaan värikästä, usein tunnelmoivaa ja harmonialtaan vain aavistuksen riitasointiin vinksaltaan. Gippsin tuotanto on laaja, siihen kuuluu viisi sinfoniaa, useita konserttoja (mm. pianolle, viululle, oboelle, käyrätorvelle), jousikvartetto, lukuisia sonaatteja eri soittimille ja muuta kamarimusiikkia.

Edward Elgar ei ollut ihmelapsi, vaan kasvoi säveltäjäksi hitaasti ja ilman muodollista koulutusta. Hän oli kotoisin Englannin maaseudulta, kastikkeestaan kuuluisasta Worcester-shiresta. Urkuri-musiikkikauppiaan poika oli erinomainen viulisti, joka soitti myös fagottia ja toimi silloin

Sellokonsertto on Elgarin soitetu in teos, eikä vain sitä, se on myös soitetu in lajissaan, ja sen haastaa vain Dvořákin sellokonsertto.

tällöin orkesterinjohtajana ja urkurina. Työelämänsä tuleva säveltäjä aloitti asianajotoimistossa muutettuaan pois kotoa 15-vuotiaana.

Elgar muutti Lontooseen 1889 tarkoituksenaan tehdä itseään tunnetuksi musiikkipiireissä, mutta verkostoituminen ei oikein sujunut maaseudun mieheltä. Virallisissa tilaisuuksissa hän oli epävarma ja päästi suustaan tahdittomuuksia. Vaatimaton tausta ja kouluttamattomuus tekivät hänestä myös yliherkän kritiikille. Hän tulkitsi irrallisia kommentteja väärin ja sai aikaan riitoja. Häntä pidettiin sanalla sanoen ikävänä junttina. Mutta ystävien käsitys hänestä oli täysin toinen. Elgar oli erinomainen seuramies ja hauska keskustelija, joka rakasti jekkuja ja sanaleikkejä.

Elgar jätti Lontoon taakseen 1891, palasi kotiin rakastamalleen maaseudulle ja alkoi saman tien saada nimeä säveltäjänä. Nykyään Elgar tunnetaan erityisesti sellokonsertostaan, *Enigma-muunnelmista* sekä juhla-

marssista *Pomp and Circumstance* ja salonkikappaleesta *Salut d'amour*. Akateemisiin piireihinkin Elgar lopulta pääsi, kun hänestä tuli Birminghamin yliopiston ensimmäinen musiikin professori 1905.

Sellokonsertto on Elgarin soitetu in teos, eikä vain sitä, se on myös soitetu in lajissaan, ja sen haastaa vain **Dvořákin** sellokonsertto. Se on Elgarin viimeinen suuri sävellys ja sävelletty ensimmäisen maailmansodan jälkeen, jolloin masentunut säveltäjä ymmärsi, ettei paluuta vanhaan maailmaan enää ole. Tästä seurasi vuoden totaalitauko säveltämisessä, kunnes lopulta Elgarin ajatukset kiteytyivät sellokonsertoksi, jota voi myös sanoa hänen sotaa seuranneeksi valituslaulukseen. Konsertossa sello laulaa, huutaa, pohdiskelee, hermoilee ikiliikkujan lailla ja itkee, mutta säilyttää päättäväisen roolinsa joukon johtajana. Teos alkaa väkevästi solistin soinnuilla. Niitä seuraa jonkinlaista epäröintiä, kun-

nes alttoviulut esittelevät haikean melodian, josta sello kasvattaa suuren tyylin laulavan teeman. Sen Elgar sävelsi tultuaan nielurisaleikkauksesta kotiin ja valvottuaan nukuksen ja kirurgian jälkitunnelmissa kotonaan. Tästä toivuttuaan Elgar siirtyi maaseudulle säveltämään. Hän heräsi joka aamu kello neljältä säveltämään konserttoa, josta tuli ajan tavoista poiketen häpeilemättömän kaunista musiikkia.

Johannes Brahmsille sinfonia ei ollut helppo pala. Hän kunnioitti kenties liikaakin edellistä suurta sinfonikkaa, **Ludwig van Beethovenia**, jonka yhdeksän erilaista sinfoniaa langettivat siinä määrin raskaan varjon Brahmsin ylle, että hän toi ensimmäisen sinfoniansa julkisuuteen vasta 43-vuotiaana. Joidenkin tietojen mukaan hän sävelsi tätä sinfoniaa 14 vuotta, mutta itse hän sanoi sen vieneen häneltä 21 vuotta. Sen jälkeen toinen sinfonia valmistuikin vikkellästi ilman synnytystuskia.

Brahms vietti kesän 1877 maaseudulla Pörschachin kylässä Wörther-järven rannalla nykyisen Itävallan alueella ja sävelsi kenties valoisimman sinfoniansa. Siinä on kuultu myös autuaita pastoraalisävyjä, mikä saattaa johtua myös siitä, että tiedämme säveltäjän nauttineen maaseudun rauhasta ja luonnon kauneudesta sitä säveltäessään. Sinfonia ei mitenkään liity Beethovenin *Pastoraali*-sinfoniaan käen kukuntoineen, vaikka sitkeästi joku näin aina väittää.

Kuuluisa on kirje, jonka Brahms lähetti syksyllä kustantajalleen saatuaan sinfonian valmiiksi. Hän kirjoitti: ”Sinfoniani on niin melanholinen, että et ehkä kestä sitä. En ole koskaan säveltänyt mitään näin surullista, partituuri on täynnä valitusta.” Kuinka on mahdollista, että kaunis, suorastaan onnellisen oloinen ja energinen teos sai tekijältä tällaiset saatesanat?

Selitys on yksinkertainen, kyse on Brahmsin huumorista, sillä vaikka säveltäjästä on syntynyt kuva vakavan totisena miehenä, jopa hänellä oli huumorintajua. Hän ei todellakaan ollut sitä mieltä, että sinfonia olisi surullinen, vaan halusi pilailla kustantajansa kustannuksella. Ja kun edellinen sinfonia oli ollut ennätysmäinen tuskien taival, kirjeessä voi olla ripaus itseironiaakin.

Sinfonian ensiesitystä jouduttiin siirtämään vuoden 1877 toiseksi viimeiselle päivälle, koska Wienin filharmonikkojen soittajat joutuivat tekemään valtavasti ylimääräistä työtä harjoittellessaan **Wagnerin Reininkultaa**. Mahtoi muusikoita helpottaa, kun tuon urakan jälkeen he saivat soitettavakseen jotain niin luonnollisesti soljuvaa ja selkeästi hahmotettavaa kuin Brahmsin toinen sinfonia. ♥

Rumon Gamba © Kati Leinonen

Rumon Gamba kapellimestari

Ennen vuonna 2022 alkanutta kauttaan Oulu Sinfonian ylikapellimestarina, **Rumon Gamba** on toiminut ruotsalaisen Norlannin oopperan, Tanskan Aalborgin sinfoniaorkesterin ja Islannin sinfoniaorkesterin ylikapellimestarina. Oulu Sinfonian kapellimestarina hän on vieraillut jo useamman kerran ennen viime vuoden alussa käynnistynyttä ylikapellimestarikauttaan. Musiikkiopintonsa Gamba aloitti Durhamin yliopistossa Koillis-Englannissa ja jatkoi kapellimestariopintoihin Lontoon kuninkaalliseen musiikkiakatemiaan.

Rumon Gamban kapellimestariura käynnistyi vuonna 1998 BBC:n filharmonisessa orkesterissa aluksi assistenttina ja sittemmin kapellimestarikumppanina aina vuoteen 2002. Hän on kysytty orkesteri- ja oopperakapellimestari, joka vierailee säännöllisesti johtamassa BBC:n orkestereita, ja on siten myös Proms-festivaalin vakiovierailija. Arvostettujen eurooppalaisten orkestereiden lisäksi hän on tuttu nimi myös Englannin kansallisoopperan kapellimestarina. Rumon Gamban kapellimestaridebyytti Suomen kansallisoopperassa keväällä 2024 sai mediassa kiitosta. ♥

Luka Coetzee © J. Henry

Luka Coetzee sello

Kanadalainen sellisti **Luka Coetzee** kuuluu niihin nuoriin solisteihin, joiden uran nousukiito on alkanut varhain, mutta niin alkoi ammattiin valmistautuminenkin. Nyt kaksikymmenvuotias muusikko aloitti selloon tutustumisen jo vuoden vanhana ja säännölliset piano-opinnot kolmevuotiaana. Kansainvälisille areenoille häntä saattelivat voitot Johansen-kilpailussa Washingtonissa ja Pablo Casals -kilpailussa Espanjassa vuonna 2022 sekä Paulon sellokilpailussa Helsingissä vuonna 2023. Kaikki merkittäviä kansainvälisiä kisoja.

Luka Coetzeen sukunimi on kirjallisuuden ystäville tuttu. Etelä-afrikkalainen Nobel-palkittu kirjailija **J. M. Coetzee** on hänen etäinen sukulaisensa. Luka Coetzeen vanhemmat ovat kotoisin Etelä-Afrikasta, mutta tytär Luka on syntynyt Kanadassa. Luka aloitti soitto-opintonsa vanhempiensa ohjauksessa kotona. Opiskelu jatkui sittemmin Calgaryssä, josta hän muutti Saksan Weimariin jatkamaan opintojaan Franz Liszt -musiikkikorkeakoulussa. Intohimoisesti taiteen tekemiseen ja musiikillisen ilmaisun puhtauteen suhtautuva Luka kertoo nauttivansa myös matkustamisesta, eri kulttuurien taiteesta, museoista ja uusien ihmisten kohtaamisesta. ”Pidän myös kahvista, joogarutiineistani ja rakastan avokadoja!” Hänellä on hyvät valmiudet ammattiin, joka vie ympäri maailmaa. ♥

Oulu Sinfonia on maamme pohjoisin sinfoniaorkesteri. Konsertoimme viikoittain Oulun Musiikkikeskuksen Madetojan salissa. Orkesteri aloitti toimintansa vuonna 1937, sai oikeuden käyttää kaupunginorkesterin nimeä vuonna 1954 ja kunnallistettiin vuonna 1961. Nykyinen nimi otettiin käyttöön vuonna 2005.

Kausikonsertit ovat orkesterin vahva perusta. Ohjelmiston täydentävät erilaiset konserttisisällöt kuten operat ja näyttämöproduktiot, elokuvakonsertit, etno- ja jazzmusiikki ja muut rytmimusiikin konsertit. Lapsille ja nuorille on säännöllistä tarjontaa. Viime vuosina syyskausi on alkanut jalkautumiskonserteilla palvelutaloihin ja kouluihin koko Oulun alueella.

Orkesterin levytyksiin lukeutuvat mm. **Leevi Madetojan** koko orkesterituotanto ja *Okon Fuoko* -balettipantomiihin levytys **Arvo Volmerin** johtamana. Nimikkosäveltäjänä vuosina 1997–2009 olleen **Olli Kortekankaan** ooppera *Messenius ja Lucia* sai ensi-iltansa syksyllä 2005, ja samalla ooppera levytettiin Volmerin johdolla. Vuonna 2009 ilmestyi **Mozartin** aarioita ja alkusoittoja sisältävä levy, jonka kapellimestarina on **Dmitri Slobodeniouk** ja solistina **Helena Juntunen**. Keväällä 2013 ilmestyi **Kimmo Hakolan** ja **Toshio Hosokawan** kitarakonsertot sisältävä levy, solistina **Timo Korhonen** ja kapellimestarina **Santtu-Matias Rouvali**. Lokakuussa 2016 Ondine julkaisi **Klamin**

ja **Englundin** viulukonserttojen levytyksen, jonka Oulu Sinfonia teki viulutaiteilija **Benjamin Schmidin** kanssa **Johannes Gustavssonin** johdolla. Syyskuussa 2021 ilmestyi *Kaiken maailman kehtolauluja* -levy, joka sisältää **Ismo Alangon** tuotantoa, levytyksen johti **Jaakko Kuusisto**. Marraskuussa 2021 ilmestyi *Sininen Pallo* -lastenlevy, jossa mukana ovat **Tuomo Rannankari** sekä Teuvo Pakkalan musiikkiluokat ja kapellimestarina **Jaakko Jauhiainen**. Elokuussa 2022 orkesterilta ilmestyi ruotsalaisen sinfonikon **Ludvig Normanin** musiikkia sisältävä levy, jolla kapellimestarina toimi Johannes Gustavsson, elokuussa 2023 **Rumon Gamban** johdolla levytetty suomalaisia alkusoittoja sisältävä *Overtures From Finland* ja elokuussa 2024 **Aili Ikosen** teoksia sisältävä *Aili Ikosen & Oulu Sinfonia: Valo*, niinikään Rumon Gamban johdolla.

Orkesterin kapellimestareita ja kehittäjiä ovat viime vuosikymmeninä olleet **Urpo Pesonen, Paavo Rautio, Onni Kelo, Rauno Rännäli, Ari Angervo, Peeter Lilje, Arvo Volmer, Dmitri Slobodeniouk** ja **Anna-Maria Helsing**. Päävierailijoina ovat toimineet **John Storgårds, Susanna Mälkki** ja **Jaakko Kuusisto**. Syksyllä 2013 ylikapellimestarikautensa aloittaneen Johannes Gustavssonin kausi päättyi kevääseen 2021. Tammikuussa 2022 orkesterin ylikapellimestarina aloitti Rumon Gamba. ♡

Orkesterin Pulssi sykkii elämyksiä!

Oulu Sinfonian kannatusyhdistys Orkesterin Pulssi ry sykkii jäsenilleen yhä syvempiä kokemuksia musiikista.

Jäsentapaamisten pitkät taiteilijahaastattelut jatkavat siitä, mihin Varaslähtöjen lyhyet päättyivät. Oulu Sinfonian muusikoiden Virtuosi Ultimi -stipendigaala helmikuussa on Oulun kevätkauden huipputilaisuus.

Matkatiimimme järjestämät laadukkaat konserttimatkat johtavat kävijänsä mukavassa seurassa uusille musiikin seuduille.

Toiminnoillaan Orkesterin Pulssi rahoittaa Oulu Sinfonian muusikkojen Virtuosi Ultimi -stipendejä ja muuta tukeaan Oulu Sinfoniale.

Liity jäseneksi!

www.orkesterinpulssi.fi

OULU SINFONIAN MUUSIKOT

I VIULU

Lasse Joamets,
 I konserttimestari
 Mikko Sorri,
 I konserttimestari
 Heidi Ilmolahti, äj
 Romuald Gwardak *
 Mari Juntunen *
 Johanna Korhonen
 Tiina Kortelainen
 Oksana Kumpulainen
 Aino Liikanen
 Nadya Pugacheva
 Ismo Sirén

II VIULU

Sanna Kokko, äj *
 Iida Zelenski, väj
 Laura Kangas
 Anna-Briitta Karjalainen *
 Sari Karppinen
 Sari Suihkonen
 Toni Tuovinen
 Suvi Tönkyrä-Runsteen *
 Anita Virkkala

ALTOVIULU

Johanna Tuikka, äj
 Susanna Raudasoja, väj
 Anniina Matinlassi
 Helinä Nissi
 Anna-Maija Rousselle
 Weronika Skowronska *
 Emiliano Travasino

SELLO

Oliver Erlich, soolosellisti
 Greta Ernesaks, äj
 Anna Liukkonen, väj *
 Marta Podwysocka *
 Janne Varis
 Harri Österman

KONTRABASSO

Antoine Greuzard, äj
 Anne Seppänen, väj
 Miranda Erlich *
 Fanni Hoppari

HUILU

Albert Stupak, äj
 Emma Tessier, väj
 Carlotta Petri

OBOE

Matti Kettunen, äj
 Paula Nurila, väj
 Antti Turtiainen

KLARINETTI

Michał Konopiński, äj
 Eric Ortiz, väj *
 Kenneth Sjöwall

FAGOTTI

Ann-Louise Wägar, äj *
 Lorenzo Leone
 Jordy Meulenbroeks *

KÄYRÄTORVI

Matias Nässi, äj *
 Pasi Salminen
 Tuomas Setälä *
 Jukka Yletyinen

TRUMPETTI

Thomas Petit, äj
 Fabio Barros Aguiar, väj *
 Pasqual Llopis *

PASUUNA

Erkki Hirsimäki, äj
 Jukka Myllys, väj
 Wen Hong Low

TUUBA

Chen Hng Wong, äj *

PATARUMMUT

I-Han Fu, äj *

äj = äänenjohtaja väj = varaäänienjohtaja * = tilapäinen kiinnitys

Jouluoratorio

Perjantai 13.12.2024 klo 19.00

Lauantai 14.12.2024 klo 16.00

Oulun tuomiokirkko

Lauri-Kalle Kallunki musiikin johto

ja kuoron valmennus

Kaisa Ranta sopraano

Virpi Räisänen mezzosopraano

Tuomas Katajala tenori

Janne Sihvo basso

Oulun Tuomiokirkon Oratoriokuoro

Oulu Sinfonia

Johann Sebastian Bach: Jouluoratorio

Kantaatit 1, 2 ja 3

Ohjelmamaksu 22 €

Kesto noin 1 h 30 min (ei väliaikaa)

OULUN
tuomiokirkko-
seurakunta

oulusinfonia.fi

OULU SINFONIA

Elämys edessäsi

Kevätkausi 2025
myynnissä 27.11. alkaen

oulusinfonia.fi

Oulun Musiikkikeskus
Leevi Madetojan katu 3,
PL 4, 90015 OULUN KAUPUNKI

oulusinfonia.fi

Lippujen myynti:

MADETOJAN SALIN LIPPUKAUPPA

Oulun Musiikkikeskus
Leevi Madetojan katu 3, Oulu
Puh. 050 594 9704
Avoinna Oulu Sinfonian konserttipäivisin
klo 11–19 sekä väliajalla.

TICKETMASTER

Puhelinpalvelu: 0600 10 800
(2,00 €/min. + pvm), avoinna
ma–pe klo 8–21, la 8–21 ja su 10–18.

Verkkokauppa: www.ticketmaster.fi
(ei kausikortit eikä minisarjat):

*Ticketmasterilla on ympäri Suomen
yli 80 lippukauppaa, joista voit ostaa
lippuja sekä noutaa varauksesi.*